

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (79)

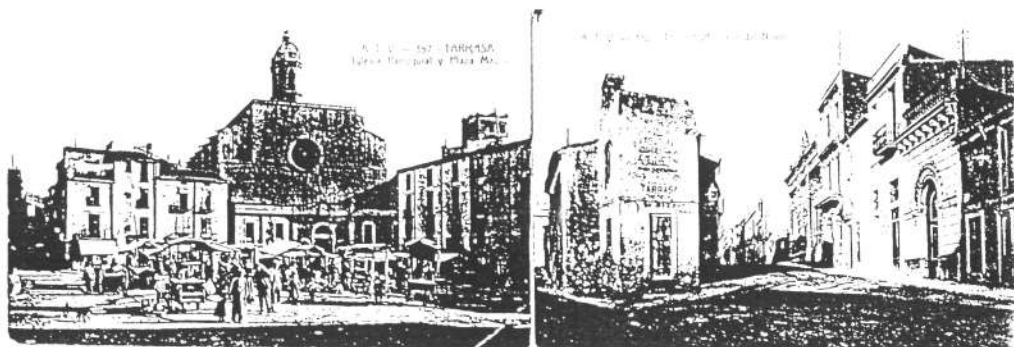
POSTALS (13) Àngel Toldrà Viazo (ATV)

Àngel Toldrà Viazo ha estat -juntament amb la Fototípia Thomas- l'editor més important de postals catalanes des dels inicis de l'ús de la postal, des de començaments de l'actual segle fins als anys trenta, en què la postal fotogràfica va arribar a un segon pla la postal impresa.

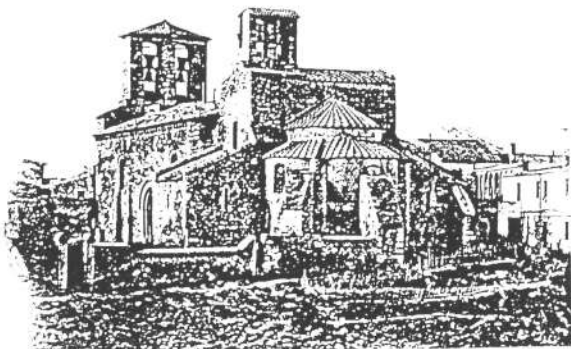
Àngel Toldrà, que tenia el seu taller al carrer de Canuda 41-43 de Barcelona, fabricava preferentment postals, però també calcomanies, cromos, oleografies i estamperia. D'Àngel Toldrà- que va editar postals de molts pobles i racons de Catalunya- ja en vàrem parlar en la separata 59 quan vàrem estudiar una sèrie seva dedicada en aquella ocasió a Sant Llorenç del Munt.

Avui dedicarem la nostra atenció a la primera de les sèries que Toldrà edità de Terrassa, que van ser concretament quatre. Aquesta primera sèrie constava de 10 postals, que anaven numerades del 351 al 360. Com era norma en les postals de Toldrà, s'identifiquen pel color roig del text imprès a la postal que constava de les tres inicials de l'editor (ATV), el número de la postal el nom de la ciutat en majúscules (TARRASA) i la descripció de la postal en lletra minúscula. Aquesta primera sèrie de Terrassa de Toldrà va ser la tercera sèrie de postals terrassenques que s'editava i es posava a la venda-les dues primeres havien estat les de l'editor barceloní Thomas i les del fotògraf terrassenc Josep M. Ballester. La d'ATV va ser a més a més la primera en que el revers de la postal anava destinat a les dades del destinatari i en que el missatge escrit s'havia d'encabar en els marges de la cara davantera de la postal i si aquest espai no era suficient, s'havia d'escriure sobre la mateixa il·lustració.

Relacionem tot seguit les 10 postals de la sèrie, tot copiant literalment la descripció de cadascuna, i tot afegint-hi quan ho creiem escaient algun comentari nostre.

351. *Visita del Torrente de Vallparadís*. Destaquem a l'esquerra les xemeneies dels antics Monset i Guardiola.

352. *Calle del Vorte*. Concretament el primer ram que avui és la plaça de Mossen Cinto Verdaguer. S'hi poden veure encara les cases del xamfrà amb el carrer de sant Leopold que foren enrunades el 1916 per fer-hi la plaça. A la façana de la primera casa es poden veure restes de l'anunci de la primera impremta de Terrassa "La Indústria" de Vicenç Cusó. A la part dreta al costat de la impremta Ventayol, un rètol indica la redacció del diari la *Comarca del Vallès*.

353. *Paseo*.

354. *Casas Consistoriales*. Sobre el portal de la casa Pi de la Serra a l'esquerra de l'Ajuntament, els esgrafiats que Pere Viver va fer per el Café Garriga que perduraren fins al 1935, any en que desaparegueren amb les reformes que feu la Caixa de Pensions.

355. *Restos de la Cartuja de Vallparadís*. Amb senyals d'estar habitada pels masovers dels Maurí.

356. *Escuela de Artes y Oficios*.

357. *Iglesia Parroquial y Plaza Mayor*. Una de les postals terrassenques més apreciades pel seu tipisme. Mercat amb carros i carrets. Al fons, l'Església del St. Esperit amb l'antiga façana.

358. *Casa de Caridad de San Lázaro*.

359. *Iglesia de San Pedro*. Títol erroni ja que és l'església de Santa Maria.

360. *Iglesia de San Miguel*. Títol també erroni. Es tracta de l'església de Sant Pere.

RAFAEL COMAS.